

Євроінтеграція як фактор утвердження правової держави в Україні

Король К.О., студент Черкаського відділення ННІЗН НАВС *Науковий керівник*: кандидат юридичних наук, доцент *Калиновський Б.В.*

Більшість громадян сприймають євроінтеграцію, як суто політичне питання та предмет міжнародних переговорів, проте, реальна, а не декларативна європейська інтеграція, насамперед, стосується внутрішнього розвитку країни та покращення життя пересічної людини.

Початок третього тисячоліття ознаменувався для України новими реаліями суспільного життя - у внутрішній і зовнішній політиці держави пріоритетного напрямку набуло прагнення України до інтеграції в Європейський Союз, а отже - введення її до архітектури європейської безпеки, гарантування власної безпеки, здійснення політики забезпечення безпеки і добробуту громадян. Цей період визначається створенням атмосфери принциповості і відвертим виявленням

недоліків, які негативно впливають на рівень захищеності прав людини, забезпеченням безпеки держави, суспільства й індивіда.

Інтеграція України до європейських структур є головною стратегічною метою держави. Європейський вибір України - це водночас і рух до стандартів реальної демократії, інформаційного суспільства, соціально орієнтованого ринкового господарства, базованого на засадах верховенства права, забезпечення прав та свобод людини і громадянина.

Питання прав і свобод людини та громадянина нині є найважливішою проблемою внутрішньої і зовнішньої політики всіх держав світової співдружності. Саме стан справ у сфері забезпечення прав і свобод людини, їх практичної реалізації є тим критерієм, за яким оцінюється рівень демократичного розвитку будь-якої держави і суспільства в цілому. Повага до прав людини є одним із пріоритетів усіх міжнародних організацій. Конституція України встановила, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Саме тому ми можемо зробити висновок, що основним чинником, який слід використовувати при реформуванні органів внутрішніх справ України за нинішніх соціально-політичних умов, є забезпечення прав і свобод людини та громадянина. Саме крізь призму цього чинника, слід проводити реформування ОВС України, щоб досягти поставленої мети.

На мою думку, правоохоронні органи Української держави потребують структурної перебудови системи правового регулювання діяльності міліції. Однією з найактуальніших проблем сьогодення є забезпечення пріоритету закону в системі нормативних актів, присвячених регламентації організації і функціонування міліції. Саме закон, а не підзаконний акт має бути основним джерелом права у сфері діяльності міліції України. Що стосується відомчих нормативних актів, то їх серйозною проблемою є численність, розрізненість та неузгодженість правових норм, які в них містяться.

Упродовж останніх років постійно виникають труднощі щодо фінансового та матеріально-технічного забезпечення МВС України. А недостатність прямих бюджетних асигнувань є суттєвою особливістю процесу фінансування органів внутрішніх справ України на сучасному етапі розвитку нашої держави.

Проаналізувавши соціально-психологічний фактор забезпечення прав і свобод людини та громадянина в Україні, необхідно зазначити, що однією з важливих перешкод на шляху реформування є байдужість громадськості та загальна недоброзичливість до міліції.

Існуюча значна кількість нормативно-правових актів системи МВС України та обсяг відносин, що регламентуються відомчими нормами, детермінують необхідність роботи по їх систематизації. Відомчу нормативно-правову базу доцільно створювати не як просту сукупність нормативних документів з різних питань, а як взаємопов'язану систему кодифікованих актів. Враховуючи швидкість науково-технічного прогресу та розвиток інформаційних технологій, одним із першочергових завдань є створення автоматизованої електронної бази даних про нормативно-правові акти МВС України, доступної основному користувачеві - працівнику міліції.

Отже, стан реформування органів внутрішніх справ України можна охарактеризувати такою формулою: суспільство бажає реформ, проте стан його правосвідомості та самодисципліни не дозволяє йти шляхом суттєвого скорочення чисельності ОВС. Міліція потребує реформ, проте стан фінансування не дозволяє провести якісні зміни в організації її роботи (коштів не вистачає на те, щоб створити ту критичну масу, яка докорінно могла б змінити ситуацію). Уряд бажає реформ, але не має достатніх коштів на їх якісне

проведення та не може піти на скорочення міліції, усвідомлюючи (побоюючись) неконтрольованого збільшення рівня злочинності. Тобто, в країні існує своєрідний статус-кво, що не дозволяє забезпечити належний рівень захисту прав і свобод людини та громадянина. А це, в свою чергу, при розгляді України як країни-кандидата на вступ до Євросоюзу не влаштовує останнього.

До питання реформування в сфері внутрішніх справ

Лазаренко Л.А., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри загально-правових дисциплін ННПП НАВС

Органи внутрішніх справ, як і все суспільство, переживають кризу, що негативно позначається на їхній діяльності. Кризові явища посилюються надмірною перевантаженістю, що певною мірою пов'язано з виконанням органами внутрішніх справ багатьох функцій, які безпосередньо не стосуються охорони громадського порядку та боротьби із злочинністю. У зв'язку з цим чисельність працівників МВС досить значна, на їх утримання витрачається багато коштів, тоді як реальною роботою, пов'язаною із захистом життя, здоров'я, прав і свобод громадян, інтересів суспільства та держави від протиправних посягань, займається менша їх частина.

Структура органів внутрішніх справ і організація управління нею надто громіздка: численні підрозділи і ланки управління дублюють одна одну, через що мають місце неузгодженість та паралелізм у виконанні функцій, звідси - низький вплив управлінських структур на ефективність діяльності системи.

Поняття «сфера внутрішніх справ» у свідомості пересічного громадянина асоціюється насамперед з діяльністю органів внутрішніх справ (міліції) і, відповідно, з діяльністю керівного у вказаній сфері публічного управління державного органу - Міністерства внутрішніх справ України.

Забезпечення громадського порядку, громадської безпеки та спокою належить до сфери завдань публічної влади: Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування.

Основними завданнями органів внутрішніх справ (міліції) є:

гарантування особистої безпеки громадян; захист їх прав, свобод і законних інтересів; забезпечення охорони громадського порядку; попередження, припинення злочинів та адміністративних правопорушень; своєчасне виявлення, розкриття й розслідування злочинів, розшук осіб, які їх вчинили;

забезпечення дорожнього руху; захист власності від злочинних посягань; накладення адміністративних стягнень.

До обов'язків міліції належить участь у наданні соціальної та правової допомоги громадянам і сприяння в межах своєї компетенції державним органам, підприємствам, установам і організаціям, незалежно від форм власності, в реалізації їх функцій.

На даний час система Міністерства внутрішніх справ України перебуває у стані трансформаційної перебудови.

Загальні засади реформування сфери внутрішніх справ було закладено ще Концепцією розвитку системи Міністерства внутрішніх справ, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 24 квітня 1996 р. №456. Подальші кроки щодо трансформації «карального відомства» в орган державної влади, діючий на основі європейських правових стандартів, здійснювалися відповідно до Концепції адміністративної реформи в Україні, Програми інтеграції України